

Туган телем минем- газиз телем!
Бәхетле мин татар булганга!
Бәхетлемен туган телем белән!
“Рәхмәт” – димен барлык жиһанга!

И. Габдрахманов

Туган тел... Гади генә тоелган әлеге сүзләрнең мәгънәсе тора-тора аңлыйсың.
Аңлаган саен туган телеңнең тәмен күбрәк беләсеңдер кебек тоела.

Миңа еш кына республика күләмендә уздырылган укучылар конференцияләрендә катнашырга туры килә. Аларда еш кына татар теленең үткәне, бүгенгесе, киләчәге турында бәхәсләр алып барыла. Татар теленең дәрәжәсе кимү, хокуклары кысылу турында фикерләр әйтелә. Яшьтәшләрем, тел галимнәре белән очрашулардан соң, мин үзем өчен гади генә тоелган бер ачыш ясадым. Проблеманы чишү юлларын әллә каян эзлисез юк: ул һәр кешенең үзеннән, гаиләсеннән башланарга тиеш. Туган телгә мэхәббәт, хөрмәт ана сөте белән бергә салына дип уйлыйм.

Телләр белү – изге эш. Белемне - телне күтәреп йөресе юк. Коръән аятләрендә Кытайга барып белем ал дигән сүрә бар. Һәр кеше иң элек үз туган телен белергә тиеш. Аллаһы Тәгалә юкка гына “телләр дөнъясын” булдырмагандыр дип уйлыйм мин. Димәк, туган телне саклау, аны балаларыңа тапшыру – кешенең иң изге бурычы. Татар һәм рус телләрендә матур итеп сөйләшә белү исә - хәзерге заман таләбе. Моңа исә, бер генә телне дә кимсетмичә, акыл белән ирешергә кирәк. Сүзләремне шагыйрь Зөлфәтнең “Туган тел турында” шигыре белән тәмамлыйсым килә:

Тел ачылгач, үз телеңдә әйтә алсаң: “Әни!” дип,

Тел ачылгач, үз телеңдә әйтә белсәң: “Әти!” дип-

Күзләреңә яшьләр тыгылмас,

Туган телең әле бу булмас.

Соң минутта үз телеңдә әйтә алсаң: “Әни!” дип,

Соң минутта үз телеңдә әйтә алсаң: “Әти!” дип-

Күзләреңә яшьләр тыгылып-

Туган телең энә шул булыр!